

# Turkiston

1925-yildan chiqqan boshlagan

«Kamolot» yoshlar ijtimoiy harakati Markaziy Kengashining nashri

www.turkiston.uz

2013-yil 21-dekabr, shanba № 101 (15739)

Ўзбекистон Республикаси Президентининг  
ҚАРОРИ

## ЎЗБЕКИСТОН RESPUBLIKASI FUҚAROLARINING MUDDATLI ҲАРБИЙ ХИЗМАТГА НАВБАТДАГИ ЧАҚИРУВИ ҲАМДА БЕЛГИЛАНГАН ХИЗМАТ МУДДАТЛАРИНИ ЎТАБ БЎЛГАН ҲАРБИЙ ХИЗМАТЧИЛАРНИ ҚУРОЛЛИ КУЧЛАР РЕЗЕРВИГА БЎШАТИШ ТЎҒРИСИДА

«Умумий ҳарбий мажбурият ва ҳарбий хизмат тўғрисида»-ги Ўзбекистон Республикаси Қонунига мувофиқ:

1. Чақирилиш муддатини кечиктириш ҳуқуқига эга бўлмаган Ўзбекистон Республикасининг чақирув ёшидаги фуқаролари 2014 йилнинг февраль-март ойларида муддатли ҳарбий хизматга чақирилсин.

Муддатли ҳарбий хизматни ўташга яроқли ҳамда чақирилиш муддатини кечиктириш ва чақирилишдан озод этиш ҳуқуқига эга бўлмаган, бироқ ушбу чақирув мобайнида Қуролли Кучлар сафига чақи-

рилмайдиган фуқаролар сафарбарлик чақируви резервигача олинсин.

2. Муддатли ҳарбий хизматнинг белгиланган муддатларини ўтаб бўлган ҳарбий хизматчилар 2014 йилнинг март-апрель ойларида Ўзбекистон Республикаси Қуролли Кучлари резервигача бўшатилинсин.

3. Мазкур қарорнинг ижросини назорат қилиш Ўзбекистон Республикасининг Бош вазири Ш.Мирзиёев ва Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Миллий хавфсизлик кенгашининг Котиби В.Махмудов зиммасига юклансин.

Ўзбекистон Республикаси  
Президенти

И.КАРИМОВ

Тошкент шаҳри,  
2013 йил 20 декабрь.

## СУРХОНДАРЁ ВИЛОЯТИ КЕНГАШИНING СЕССИЯСИ

Илгари хабар қилинганидек, шу йил 19 декабрь куни Халқ депутатлари Сурхондарё вилояти кенгашининг навбатдан ташқари сессияси бўлиб ўтди. Унда Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислон Каримов нутқ сўзлади.

Бугунги учрашувимизнинг асосий мақсади — Сурхон воҳасининг ривожини, тараққиётини йўлида амалга ошириладиган ишлар билан яқиндан танишиш, қўлга киритилган ютуқ ва марралар билан бир қаторда, мавжуд муаммоларни ечиш бўйича қилинаётган амалий ишлар, қисқа қилиб айтадиган бўлсак, барчамизни ташвишга солаётган масалалар бўйича айтиш зарур. Шунингдек, тўғри ва фаоллик билан атрофдаги масалаларни олиш, тегишли ҳуқуқларни қўллаш билан давлатимиз раҳбари ўз нутқининг аввалида.

Албатта, ҳаёт ҳеч қачон бир жойда тўхтаб турмайди, ҳаёт дегани муаммосиз бўлмайди,

тараққиёт йўлида турли масалалар, катта-кичик ташвишлар бўлиши табиий. Бу масалаларни ечиш, камчилик ва муаммоларни бартараф этиш, амалий ишларни кучайтириш — бизнинг асосий вазифамиздир.

Маълумки, бугунги кунда, бутун мамлакатимизда бўлгани каби, Сурхон воҳасида ҳам эътиборга лойиқ катта-катта ўзгаришлар юз бермоқда. Ҳаёт синовларида тобланган, заҳматкаш воҳа аҳлининг фидокорона меҳнати туфайли Сурхондарё вилояти ҳозирги вақтда дадил қадамлар билан ривожланиб бораётгани ва буни биз юксак қадраймиз, деб қайд этди Президентимиз.

(Давоми 2-саҳифада)



Хотам МАМАДАЛИЕВ (ЎЗА) олган суратлар

Kamalok yulduzlari

## ЁШ ИСТЕЪДОДЛАР ФЕСТИВАЛИ

Наманганда «Камалак юлдузлари» болалар ижодиёти фестивалининг худудий босқичи бўлиб ўтди.

«Камолот» ёшлар ижтимоий ҳаракати Марказий Кенгаши, Халқ таълими ҳамда Маданият ва спорт ишлари вазирликлари ҳамкорлигида ўтказилаётган фестивалнинг худудий финал босқичида Фарғона, Андижон, Наманган вилоятларидан олти ёшдан ўн тўрт ёшгача бўлган 92 нафар ёш истеъдод соҳиби иштирок этди.

— Президентимиз раҳнамолигида маънавий-маърифий соҳада амалга оширилаётган туб ислохотлар чекка ҳудудларда таълим-тарбия

олаётган истеъдодли ёшларни кашф этиш, уларни қўллаб-қувватлаш, орзу-интилишларини рўёбга чиқаришдек олижаноб мақсадларга хизмат қилмоқда, — дейди ҳакамлар ҳайъати раиси, В.Успенский номидаги Республика ихтисослаштирилган мусиқа академик лицейи директори Дилдора Жамолова. — Бугунги тадбир ҳам иқтидорли ёшларга кўрсатилаётган ана шундай ғамхўрлик ва яратиб берилаётган кенг имкониятлар самарасининг ёрқин ифодаси бўлди.

Тадбир иштирокчилари санъатнинг мумтоз, вокал, миллий чолғучилик, рақс, тасвирий ва амалий санъат, бадий-адабий ижод йўналишларида ўз қобилиятини синовдан ўтказди.

Фестиваль доирасида ёш

рассомлар ва хунармандларнинг кўргазмалари, санъат усталари билан маҳорат дарслари ва бошқа маданий-маърифий тадбирлар ҳам ташкил этилди. Шунингдек, меҳмонлар «Кичкинтой» боғи, вилоят ўлкани ўрганиш музейи, «Паҳлавон», «Баркамол авлод» спорт мажмуалари каби Наманган шаҳрининг диққатга сазовор жойлари ҳамда ёшларнинг таълим олиши учун яратилган кенг шароитлар билан яқиндан танишди.

Фестиваль якунида ҳар бир йўналиш бўйича голиб ва совриндорлар аниқланиб, диплом ва эсдалик совғалар топширилди.

Тадбирда Наманган вилояти ҳокими Б.Юсупов сўзга чиқди.

А.САТТОРОВ,  
ЎЗА мухбири



# СУРХОНДАРЁ ВИЛОЯТИ КЕНГАШИНИНГ СЕССИЯСИ

(Давоми, аввали  
1-саҳифада)

Кейинги йилларда барпо этилган замонавий корхоналар, коммуникация тармоқлари, хизмат кўрсатиш инфратузилмалари, ижтимоий соҳа объектларини — бу янги-янги мактаблар, лицей ва коллежлар бўладими, мусиқа ва санъат мактаблари, соғлиқни сақлаш ва спорт масканлари бўладими, уларни кўрганда, бу кўҳна ва бетакрор замин янада гўзал ва обод бўлиб бораётганига ишонч ҳосил қиламиз. Бунинг тасдиғини авваломбор, вилоятда 2013 йил якуни билан ялпи ҳудудий маҳсулот 9,4 фоизга, қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари ишлаб чиқариш 6 фоизга, қурилиш ишлари қарийб 11 фоизга, пуллик хизматлар 18,5 фоизга ўсиши кутилаётгани мисолида кўриш мумкин.

Вилоятда иқтисодиётнинг турли соҳа ва тармоқларини янгилаш, модернизация қилиш мақсадида 2005-2013 йиллар мобайнида барча манбалар ҳисобидан 2 миллиард 877 миллион долларлик инвестициялар ўзлаштирилгани таъкидлаш лозим.

Охириги йилларда вилоятда нафақат мамлакатимиз, балки Марказий Осиё минтақаси учун гоёта муҳим аҳамиятга эга бўлган улкан лойиҳалар амалга оширилди. Улар орасида умумий узунлиги 223 километр бўлган Тошгузар — Бойсун — Қумқўрғон темир йўлининг ишга туширилгани Ватанимиз тараққиёти йўлида алоҳида, айтиш мумкинки, тарихий ўрин тутди. Ана шу улкан ва мураккаб лойиҳани амалга ошириш натижасида вилоятда юк ташиш ҳажми 2007 йилга нисбатан 1,7 баробар кўпайди, маҳаллий хомашёларни қайта ишлаш асосида 90 дан зиёд янги корхона ишга туширилди, энг муҳими, 55 минг аҳоли иш билан таъминланиб, барқарор даромад манбаига эга бўлди.

Илгари тасаввур қилиш ҳам қийин бўлган бундай ишларимиз ҳақида фахрланиб, гурурланиб гапирсак, арзийди. Авваллари чекка бир гарнизон бўлган Термизни замонавий шаҳарга айлантириш, вилоятнинг бошқа шаҳар ва туманлари, барча қишлоқлари қиёфасини тубдан ўзгартириш йўлида қилаётган улкан ишларимиз шу ерда яшаётган аҳоли, аввало ёшларимиз ҳаётида ўзининг амалий ифодасини топмоқда. Уларнинг онгу тафаккурини, дунёқарашини ўзгартирмоқда. Энг муҳими, бундай ҳаракатларимиз ҳеч қачон орқага қайтмайдиган тус олмақда, деди Ислом Каримов.

Маълумки, Сурхондарё ви-

лоятда нефть, табиий газ, рангли металллар, кўмир ҳамда 40 дан ортиқ қурилиш материалларининг бой захирасига эга. Ҳозирги вақтда бу бойликларни эл-юртимиз манфаати йўлида оқилона ва самарали ишлатиш юзасидан бир қанча муҳим лойиҳалар ҳаётга татбиқ этилмоқда. Масалан, Сариосиё туманида умумий қиймати 146 миллион доллар бўлган, Хонжиза конида полиметалл рудаларни, яъни, рух, қўрғошин, мис ва кумушнинг катта захирасини қайта ишлаш бўйича йирик лойиҳа амалга оширилди.

Собиқ иттифоқ даврида Сурхондарё вилояти ҳудудидан қазиб олинган нефтининг таркибида битум қоришмаси кўплиги сабабли у асосан йўл қурилишида ишлатилар эди. Бу хомашёдан юқори қўшимча қийматга эга бўлган маҳсулот олиш учун Жарқўрғон нефтни қайта ишлаш заводи барпо этилди. Шунинг ҳисобидан йилига 80 минг тонна нефтни қайта ишлаб, бензин ва дизель ёқилғиси олинмоқда.

Сессияда вилоятда саноат соҳасини барқарор ва мутаносиб ривожлантиришда бир қанча муаммолар ҳали-бери сақланиб қолаётгани ҳақида ҳам атрофлича фикр юритилди.

Ёдингизда бўлса, сизлар билан ўтган учрашувимизда айтиш мумкинки, муаммолар ва шаҳар раҳбарларига, мутасаддиларга тегишли топшириқ ва кўрсатмалар берилган эди, деди давлатимиз раҳбари. Афсуски, ўтган давр мобайнида бу соҳада жиддий ўзгаришлар бўлмагани бугун кўп мисолларда аён бўлмоқда. Жумладан, вилоят саноатида улуши паст бўлган Ангор, Термиз, Бойсун, Олтинсой туманларида аҳволни ижобий томонга ўзгартиришга қаратилган амалий ҳаракатлар сезилмаяпти.

Мавжуд ишлаб чиқариш қувватларидан самарали фойдаланишда оқсоқликка йўл қўйилаётгани туфайли Сурхондарёнинг саноат маҳсулотлари ишлаб чиқариш бўйича мамлакатимиздаги улуши атиги 1,7 фоизни ташкил этмоқда. Айниқса, истеъмол товарлари ишлаб чиқариш бўйича вилоятнинг энг қуйи ўринлардан бирига тушиб қолгани барчамизни, аввало раҳбар ва депутатларни, фаолларни жиддий ўйлантириши керак, деди Юртбошимиз.

Сурхондарёда аҳоли жон бошига саноат маҳсулотлари ишлаб чиқариш даражаси мамлакатимиздаги ўртача кўрсаткичдан 4,3 баробар, истеъмол товарлари ишлаб чиқариш эса 4,2 баробар камлиги ҳам албатта талабга жавоб бермайди.

Бу ҳақда аввало мана шу

залда ўтирган депутатлар, фаоллар ўйлаши, бундай ҳолат бизга ярашмайди, деб бундан хулоса чиқариши керак. Нега деганда, ҳаётдаги ҳамма ўзгаришлар аввало инсондан, унинг қалбидан, юрагидан бошланади. Кейинги йилларда юртдошларимиз ўртасида кенг тарқалган «Ободлик кўнгиладан бошланади» деган иборада чуқур маъно бор. Ҳақиқатан ҳам, барча эзгу ишлар инсоннинг кўнгиладан, унинг покиза ниятларидан бошланади. Бизга бўлаверади, деган қараш ҳукм сурган жойда ҳеч қандай ўзгариш бўлмайди, ҳамма нарса эскича қолаверади. Ислом Каримов ўз фикрини давом эттириб, бутун Ўзбекистон болалари — менинг болаларим деган гапни мен кўп такрорлайман, деди. Бугун мана шу минбарда туриб Сурхон воҳасининг паҳлавон йигитларига, ёшларига меҳримни яна бир бор ифода этиб айтмоқчиман: уларнинг орзу-интилишларини қўллаб-қувватлаш керак, келажакка бўлган ишончини оқламалик — бу уларга нисбатан хиёнатдир.

Яхши эсламан, бир пайтлар Сурхондарёнинг собиқ бир раҳбари бу вилоятнинг келажигини сиз нимада кўрасиз, деган саволга, қарам етиштиришда, деб жавоб берган эди. Бу одам Москвага, собиқ иттифоқ раҳбарларидан бири бўлмиш Лигачёвнинг олдида бориб, бизга плёнка беринг, Москва ва Ленинградни қарамга тўлдириб ташлаймиз, деб айтгани ҳам бор гап.

Ўзининг савияси шундай паст экан, лекин бутун бошли бир вилоятга, унинг халқига, бу заминда униб-ўсиб келаётган ёшларнинг тақдирига шундай тор даражада қараган раҳбарга нима деса бўлади, деб таъкидлади Юртбошимиз.

Аслида, Сурхон воҳасида мавжуд бўлган бойлик ва ресурслар, қани айтинлар, яна қаерда бор? Бугунги кунда, илму фан, тараққиёт юксалиб бораётган бир пайтда саноатни ривожлантирмасдан, янги замонавий технологияларни ўзлаштирамасдан туриб, фақат қарам, сабзавот етиштириш, қўй-эчки боқиш ҳисобидан келажакни қуриб бўладими?

Вилоятда саноат соҳасидаги қоқоқлик сабаблари мана шундай эскича қарашлар билан боғлиқ, десак, хато бўлмайди.

Ҳозирги кунда ҳаёт ўзгаряпти, унинг талаби ўзгаряпти. Талаб пастдан, одамлар ўртасида юртнинг эртанги куни, тақдири учун куйинишдан бошланади. Агар раҳбар ҳаётнинг мана шундай кескин талабини тушунмаса, англамаса, унинг жавобини бериш лозим. Ўрнига ғайрат-шижоат-

ли, замоннинг талаби билан ҳамоҳанг яшайдиган ёшларни қўйиш керак. Сурхондарё вилоятининг ёшлари, мард полвонлари ҳеч кимдан кам эмас, тоғни урса талқон қиладиган, шу юрт учун керак бўлса жонини беришга ҳам тайёр бўлган бундай азму шижоатли йигитларнинг қўлидан ҳамма иш келади.

Бизнинг юртимиз, Ватанимиз битта — Ўзбекистон ягона Ватанимиздир. Унинг бугунги ва эртанги кунини ўйлаб яшаш, шуҳратини дунёга тараннум этиш ҳаммамизнинг — муқаддас вазифамиздир.

Шундай экан, вилоятдаги мавжуд вазиятни ижобий томонга ўзгартириш учун аввало депутатлар, фаоллар намуна бўлиши лозим. Дунёда ҳеч кимдан кам бўлмаслигимиз, ўз олдимизга қўйган катта-катта мақсадларга етишимиз учун биринчи навбатда ўзимиз фидойилик кўрсатишимиз керак, деб таъкидлади Ислом Каримов.

Вилоятда маҳаллий хомашёни қайта ишлаш даражасини ошириш долзарб вазифа бўлиб қолмоқда. Чунки бугунги кунда етиштирилаётган пахта толасининг 8 фоизигина шу ернинг ўзида қайта ишланаётганини албатта қониқарли деб бўлмайди.

Саноатнинг бошқа тармоқларида ҳам ишлаб чиқаришни маҳаллийлаштириш жараёни суст бормоқда. Мазкур йўналишдаги дастур доирасида охириги уч йил давомида 3 миллиард 500 миллион сўмлик маҳсулот тайёрланган. Бу рақам вилоятда ишлаб чиқарилган жами саноат маҳсулотининг бир фоизига ҳам етмайди. Мамлакатимиз бўйича эса бу кўрсаткич 17,5 фоизни ташкил этмоқда.

Вилоятда кейинги уч йилда хорижий сармоялар иштирокида 4 та корхона ишга туширилиб, уларнинг умумий сони 50 тага етганини ижобий баҳолаш лозим. Лекин Ангор, Музработ, Шўрчи, Термиз ва бошқа туманлардаги мавжуд аҳвол ҳеч кимни қониқтирмайди, албатта.

Айни шундай номақбул ҳолатни тубдан ўзгартириш мақсадида вилоятда янги йилдан бошлаб 500 дан зиёд лойиҳани амалга ошириш режалаштирилмоқда. Улар орасида биз учун катта аҳамиятга эга бўлган энгил саноат соҳасини жадал ривожлантиришга қаратилган лойиҳаларга алоҳида ўрин берилади.

Бу борадаги ишларни давом эттирган ҳолда, келгуси йили қиймати 15 миллион доллардан зиёд бўлган яна 14 та лойиҳани амалга ошириш бошланади. Жумладан, Жарқўрғон туманида Буюк

Британиялик ҳамкорларимиз иштирокида лойиҳа қиймати 10 миллион доллар бўлган текстиль корхонаси ташкил этилиб, энг замонавий дастгоҳлар билан жиҳозланади. Мазкур лойиҳа асосида йилига 22 миллион квадрат метр юқори сифатли газлама ишлаб чиқариш йўлга қўйилади ва 250 киши иш билан таъминланади.

Бундан ташқари, 2016 йилгача Қумқўрғон, Сариосиё, Денов ва Шўрчи туманларида янги, замонавий тўқимачилик комплекслари ташкил этилади. Мана шундай лойиҳаларни амалга ошириш натижасида 2017 йилга бориб вилоят бўйича пахта толасини қайта ишлаш ҳажмини 22 фоизга етказиш ва 6 мингдан ортиқ янги иш ўрни яратиш имкони пайдо бўлади.

Шулар қаторида келгуси икки йилда 70 миллион доллардан зиёд инвестиция ҳисобидан Жарқўрғон нефть заводининг йиллик қайта ишлаш қувватини 250 минг тоннага етказиш мўлжалланмоқда.

Вилоятда кўмир қазиб олишни ривожлантириш учун 102 миллион долларга яқин инвестициялар эвазига Шарғун ва Бойсундаги «Тўда» конларида йиллик қуввати 900 минг тонна бўлган замонавий комплексни қуриш режалаштирилмоқда. Мазкур лойиҳани амалга ошириш учун Хитойнинг Эксимбанки кредитларини жалб этиш белгиланган.

Айни вақтда қурилиш материаллари ишлаб чиқариш соҳасида 48 турдаги деворбоп материаллар, 17 турдаги норуда материал ва бошқа кўплаб маҳсулотлар ишлаб чиқарадиган корхоналар ташкил этиш назарда тутилмоқда.

Мухтасар айтганда, 2013-2015 йилларда ана шундай лойиҳаларнинг амалга оширилиши натижасида вилоятда саноат маҳсулотларини ишлаб чиқариш ҳажми қарийб 1,5 баробарга ўсиши кутилмоқда.

Сессияда одамларни, аввало, ёшларни иш билан банд қилиш муаммосини ечишда, шунинг ҳисобидан даромад топишда, аҳолининг оғирини енгил қилишда муҳим аҳамият касб этадиган яна бир муҳим соҳа, яъни, хизмат кўрсатиш ва сервис соҳасини ривожлантириш борасидаги ишларнинг аҳволи ҳақида ҳам сўз юритилди.

Жорий йил якуни билан вилоятда хизматлар соҳасида ўсиш суръати 117 фоизни ташкил этиши кутилмоқда. Бироқ, аҳоли жон бошига ҳисоблаганда, хизматлар ҳажми мамлакатимиздаги ўртача кўрсаткичдан 2,2 баробар пастдир.

(Давоми 3-саҳифада)

# СУРХОНДАРЁ ВИЛОЯТИ КЕНГАШИНИНГ СЕССИЯСИ

**(Давоми, аввали  
1-, 2-саҳифаларда)**

Албатта, бундай аҳволни қониқарли деб баҳолаш қийин. Бу ҳолатни ўзгартириш учун вилоятда келгуси икки йилда хизматлар соҳасида қиймати 59 миллион доллардан ортиқ бўлган, жумладан, 2014 йилнинг ўзида қарийб 35 миллион долларга тенг бўлган кўплаб лойиҳаларни амалга ошириш режалаштирилмоқда. Буларнинг аксарияти алоқа ва ахборот, компьютер хизматлари, банк, аудит, суғурта, молиявий лизинг ҳамда туризм каби замонавий сервис турларини қамраб олиши билан эътиборлидир.

Сурхондарё вилоятида кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик ривожини учун қулай муҳит яратиш, уларнинг саноатни ривожлантириш, рақобатдош маҳсулотлар ишлаб чиқаришдаги ўрнини янада кенгайтириш ва шу аснода аҳолининг турмуш даражасини яхшилаш бўйича бир қатор чоратадбирлар амалга оширилмоқда. Ҳозирги кунда ҳудудий маҳсулотнинг қарийб 78 фоизи кичик бизнес субъектлари томонидан ишлаб чиқарилаётгани бу соҳанинг қандай улкан имкониятларга эга эканидан яққол далолат беради.

Ушбу муҳим тармоқни молиявий қўллаб-қувватлаш учун 2013 йилда вилоят бўйича тижорат банклари томонидан 320 миллиард сўм кредит маблағлари ажратилди. Бу ўтган йилга нисбатан 1,3 марта кўп бўлиб, ана шу сармоялар ҳисобидан қишлоқ жойларда салкам 12 мингта иш ўрни яратилганини алоҳида қайд этиш зарур.

Ҳақиқатан ҳам, эътибор беринг, кичик бизнес ва унинг ривожини билан боғлиқ бўлган соҳаларнинг ҳудудий ялпи маҳсулотдаги улуши 78 фоизга етгани аввало одамларнинг даромад топиши, бозорларимизни тўлдириш, юртимизни обод, ҳар қайси оила ҳаётини фаровон қилишда катта ўрин тутди. Албатта, бу соҳага банкларимиз зарур кредит маблағларини ажратиш бермас, ҳокимликлар бу тармоқ вакилларини ҳар томонлама қўллаб-қувватламаса, бундай натижаларга ўз ўзидан эришиб бўлмайди. Шунинг учун ҳам мана шундай муҳим масалага жиддий эътибор бераётганингиз учун миннатдорлик билдираман, деди Юртбошимиз.

Мажлисида замонавий транспорт-коммуникация тармоқларининг иқтисодий-технологик изчил ва барқарор тарққий эътиришдаги аҳамияти, Сурхон воҳасида бу соҳада қилинаётган ишлар таҳлил қилиниб, шу йўналишда-

ги энг йирик лойиҳалар хусусида фикр юритилди.

Аввало, «Тошкент — Термиз» халқаро автомобиль йўлининг 100 километрлик қисмида 167 миллион доллардан ортиқ инвестиция ҳисобидан, жумладан, Ислон тараққиёт банки маблағлари ҳисобидан олиб борилаётган реконструкция ишларини янги йилда якунига етказиш мўлжалланаётгани таъкидланди.

Бундан ташқари, Ўзбекистон миллий автомагистралининг Сурхондарё вилоятдан ўтайдиган 66 километрлик қисмида реконструкция ишлари давом эттирилиб, бунинг учун келгуси йили 30 миллиард 700 миллион сўм маблағ йўналтириш кўзда тутилмоқда.

Вилоятда маҳаллий аҳамиятга молик бўлган автомобиль йўлларини таъмирлаш учун жорий йилда 4 миллиард 700 миллион сўмдан зиёд маблағ ажратилган бўлса, келгуси йилда бу рақам қарийб етти баробар ортиб, 30 миллиард 800 миллион сўмни ташкил этиши мўлжалланмоқда.

Бу рақамларнинг негизда бугунги кунда шу борада узоқни кўзлаб олиб бораётган сиёсатимиз турганини, ўйлайманки, тушуниш қийин эмас, деди давлатимиз раҳбари. Сурхондарё воҳасида аҳолини иш билан таъминлаш масаласида муаммолар кучайиб бораётганини инobatга олиб, йўл-коммуникация қурилишига улкан эътибор қаратилаётгани янги янги иш ўринларини ташкил қилиш имконини бермоқда. Янги маҳаллалар, қишлоқлар пайдо бўляпти, уларни, туманларни ўзаро боғлайдиган йўлларни қуриш, инфратузилма тармоқларини ривожлантиришга 7 баробар кўп маблағ ажратганимизнинг маъносини айти шундай изоҳлаш мумкин.

Маълумки, бугунги кунда Ўзбекистонда темир йўл тармоқларини электрлаштириш бўйича ҳам бир қанча йирик лойиҳалар амалга оширилмоқда. Бунинг натижасида мамлакатимиз миқёсида темир йўлларни электрлаштириш даражаси ҳозирги вақтдаги 35 фоиздан 2017 йилга бориб 54 фоизга етиши белгиланган.

Бу ҳақда гапирганда, 597 миллион доллар қийматидаги, жумладан, Осиё тараққиёт банки ва Япония халқаро ҳамкорлик агентлигининг маблағлари ҳисобидан амалга оширилаётган, умумий узунлиги 466 километр бўлган Мароқанд — Қарши — Термиз темир йўл тармоғини электрлаштириш лойиҳаси ҳақида алоҳида тўхталиш ўринлидир. Ушбу йирик лойиҳанинг амалга оширилиши йўловчи ва юк ташиниш бўйича транспорт харажатларини 35 фоизга қис-

картириш имконини беради. Айти шундай мазкур йўналишда қатнайдиган, юқори қувватга эга бўлган 11 та замонавий локомотив ҳаракатини йўлга қўйиш мўлжалланмоқда.

Табиийки, буларнинг барчаси жанубий минтақаларимизда, жумладан, Сурхон воҳасида транспорт инфратузилмасини янада такомиллаштириш, мамлакатимизнинг транзит салоҳиятини оширишга хизмат қилади.

Сурхон воҳаси азалдан ўз ишининг устаси ва фидойиси бўлган миришкор деҳқон ва боғбонлари билан маълум ва машҳурдир. Ўзбекистонимизда етиштирилаётган пахта хомашёсининг 10 фоизи, ғаланинг қарийб 8 фоизи мана шу саховатли замин ҳиссасига тўғри келади. Вилоятда ҳозирги вақтда фаолият юритаётган 5 мингга яқин фермер хўжаликлари томонидан 2013 йилда 338 минг тоннадан зиёд пахта, 493 минг тонна ғалла ва бошқа қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари етиштирилди.

Вилоятда мева-сабзавот, узум, полиз, картошка етиштириш ва уларни сақлаш, қайта ишлаш бўйича самарали технологиялар кенг жорий этилаётгани, деҳқонларимиз учун ер майдонлари ва бошқа зарур ресурслар ажратиш берилмаётгани бу борада юқори натижаларга эришишда ҳал қилувчи омил бўлмоқда. Биргина жорий йилда вилоят бўйича 640 гектарга яқин мева-вали боғ, қарийб 245 гектар тоқзор, 155 гектар интенсив боғлар барпо этилиб, бу соҳани ривожлантиришга жами 33 миллиард сўм маблағ сарфланганини қайд этиш лозим.

Бу ҳақда гапирганда, бир фикрнинг такрорлаб айтмоқчиман — Сурхон заминига Яратганининг ўзи ато этган иқлим, серҳосил ва унумдор ер, етарли сув манбалари ва бошқа қулай имкониятлардан самарали фойдаланиш барчамизнинг бурчимиз бўлиши керак. Бугунги кунда азим пойтахтимиз Тошкент шаҳрида, бошқа шаҳарларда яшаётган аҳолининг дастурхонини тўқин қилишда Сурхондарё вилоятининг ҳиссаси катта эканини барчамиз яхши биламиз.

Шу фурсатдан фойдаланиб, вилоятнинг миришкор деҳқон ва фермерларига, барча меҳнаткашларга фидокорона меҳнати учун чин қалбимдан самимий миннатдорлик билдиришни ўз бурчим, деб биламан, деди Президентимиз.

Ўзбекистон шароитида тупроқ унумдорлигини ошириш, сув ресурсларидан тежаб-тергаб фойдаланиш маҳсулот етиштириш ва уни кўпайтиришнинг энг муҳим омиллари-

дан бири экани барчамизга аён. Шу мақсадда охириги беш йил давомида Ерларнинг мегиоратив ҳолатини яхшилаш давлат дастури доирасида Сурхондарё вилоятига 75 миллиард сўм маблағ ажратилиб, 513 километр коллектор-дренаж тармоқлари қурилди ва реконструкция қилинди.

Мана шундай тадбирларни амалга ошириш ҳисобидан пахта ҳосилдорлиги ўртача 2-3 центнерга, ғалла ҳосилдорлиги 3-4 центнерга кўпайгани биз эришган муҳим натижалардан бири бўлди, десам, ўйлайманки, сизлар ҳам бу фикрга қўшилсангиз, деди Ислон Каримов.

Мажлисида вилоятда қишлоқ хўжалигини ривожлантириш борасидаги ютуқлар билан бирга, бир қатор камчилик ва муаммолар борлиги ҳам таъкидланди. Айти шундай, кўптармоқли фермер хўжаликлари ташкил этиш, уларнинг фаолиятини йўлга қўйиш учун қулай имконият туғдириб бериш, фермерларнинг малакаси ва савиясини ошириш, энг муҳими, ерни ҳақиқий эгасига топшириш бўйича ҳали кўп иш қилиш кераклигига эътибор қаратилди.

Жорий йилда агротехник тадбирлар ўз вақтида ва сифатли ўтказилмагани, давлат томонидан етказиб берилаётган моддий-техник ресурслар ва сувдан оқилона фойдаланилмагани натижасида айрим фермер хўжаликлари давлатга пахта ва ғалла сотиш бўйича шартнома мажбуриятларини бажара олмаган. Мисол учун, пахта етиштириш бўйича Қизириқ туманида 24 та, Музработ туманида 34 та, Шўрчи туманида эса 18 та фермер хўжалиги шартнома мажбуриятини бажармаган.

Халқимизнинг ҳаёт даражаси ва сифатини ошириш, аҳолининг реал даромадларини кўпайтиришга қаратилган изчил ишларимиз Сурхондарё вилоятида ҳам ўзининг амалий ифодасини топмоқда. Бунинг исботини жорий йилда ўртача ойлик иш ҳақи 2011 йилга нисбатан 35 фоизга, ўртача пенсия ҳажми 36,6 фоизга ошганида кўриш мумкин.

Мажлисида биз учун устувор аҳамиятга эга бўлган ижтимоий соҳалар ривожини таҳлил қилиниб, охириги тўрт йилда вилоятда 116 та умумтаълим мактаби, 46 та касб-хунар коллежи, 40 та соғлом болалар спорт объекти янгидан қурилгани, реконструкция қилингани алоҳида қайд этилди.

Шу йилнинг ўзида таълим муассасаларини жиҳозлашга 63,5 миллиард сўм бюджет маблағи йўналтирилгани бу борадаги ишларимизнинг яна бир амалий намоёни бўлди, десак, муболаға бўлмайди.

Униб-ўсиб келаётган ёш авлодимизни соғлом ва баркамол этиб тарбиялаш мақсадида ўтган икки йил мобайнида жами 18 миллиард 600 миллион сўм маблағ ҳисобидан 17 та болалар спорт объекти, мусиқа ва санъат мактаблари бунёд этилиб, замонавий жиҳозланган ҳолда фарзандларимиз ихтиёрига берилди. Шунингдек, Термиз давлат университетининг моддий-техник базасини мустаҳкамлаш учун 38 миллиард 500 миллион сўм маблағ ажратилиб, 3 минг 550 нафар талабага мўлжалланган янги ўқув бинолари, ахборот-ресурс маркази, ётоқхона ва спорт зали қуриб фойдаланишга топширилди.

Биз болаларимизнинг ҳар томонлама соғлом ва баркамол бўлиб вояга етиши учун доимий эътибор қаратиб, қанча куч-қувватимиз ва имкониятларимизни шу йўлда сарфбар этаётганимиз, кириб келаётган 2014 йилга юртимизда «Соғлом бола йили» деб ном берганимиз замирида, ҳеч шубҳасиз, улуғ мақсадлар мужассам. Яъни, фарзандларимиз, дунёда қанча мамлакат, манаман деган давлатлар бўлса, уларда яшаётган тенгдошларидан асло кам бўлмасин, керак бўлса, уларга ибрат, намуна бўлсин, деган буюк орзу-ният ана шундай ишларимизга асос бўлмоқда, деб ўз фикрини давом эттирди Ислон Каримов. Ўзбек халқи боласини жондан азиз кўради. Энг муқаддас орзуси, мақсади ҳақида сўрасангиз, ҳар бир юртдошимиз болаларимизни доимо соғ-омон, бахтли-саодатли кўриш, деб жавоб беради. Ана шу улуғ ниятни амалга ошириш учун ҳаммамиз ўзимизни аямасдан, сидқидилдан ишлашимиз керак.

Мамлакатимиз, жумладан, Сурхондарё вилоятида бу борада амалга оширилаётган улкан ишларимиз айти шундай мақсадга қаратилган.

Бизда таълим ва тарбия тушунчалари доимо ёнма-ён юриши бежиз эмас. Таълим фақат таълим учун эмас, аввало тарбия учун, инсонни етук ва баркамол қилиб вояга етказиш учун хизмат қилиши керак. Шу боисдан ҳам мазкур тушунчалар биргаликда ишлатилмаса, амалий ишларимизда ўз ифодасини топмас, уларнинг натижаси кўнгилдагидек бўлмайди.

Мана, бугунги кунда дунёнинг айрим минтақаларида маънавий соҳасида қандай муаммолар пайдо бўлаётганини кўряпмиз. Бу ниманинг оқибати? Бу аввало таълим ва тарбиянинг уйғун ҳолда олиб борилмагани оқибати, десак, хато бўлмайди.

**(Давоми 4-саҳифада)**



# СУРХОНДАРЁ ВИЛОЯТИ КЕНГАШИНИНГ СЕССИЯСИ

(Давоми, аввали  
1-, 2-, 3-саҳифаларда)

Яқинда Конституция куни муносабати билан бўлиб ўтган тантанали йиғилишда баён этилган фикрларни яна бир бор айтмоқчиман — биз моддий нуқтаи назардан баъзи давлатлардан балки озгина орқададирмиз, лекин маънавий жиҳатдан ўзиб кетдик, деб айтишга бугун барча асосларимиз бор.

Мен ўзимнинг ҳар бир чиқишимда аёллар ҳақида алоҳида ҳурмат-этибор билан гапираман, деб таъкидлади давлатимиз раҳбари.

Оила қачон бахтли бўлади? Қачонки, аёл бахтли бўлса.

Аёл бор экан — бу ҳаёт бор, турмушимизда файзу барака бор.

Шунинг учун айтмоқчиман — аёлларга ҳурмат-этибор кўрсатиш, уларни эъзозлаш — аввало биз, эркаларнинг, бутун жамиятимизнинг эзгу вазифасидир.

Мана, ҳозирги кунда «Соғлом бола йили» давлат дастурини тайёрлаш бўйича иш олиб бораёмиз. Соғлом бола — аввало соғлом, аҳил ва ҳамжиҳат оиланинг мевасидир.

Ҳеч шубҳасиз, оила бахтли бўлмасдан туриб, эл-юрт бахтли бўлиши мумкин эмас. Мен бу гапларни нафақат Президент, айна пайтда оддий инсон сифатида чин дилдан айтяпман.

Биз юртимизда ҳар бир инсон, ҳар қайси оиланинг ҳаётдан рози бўлиб яшаши учун ҳеч нарсани аямаймиз, бу йўлда маблағ ҳам, имконият ҳам топамиз. Давлат бой-бадавлат, қудратли бўлиши мумкин, лекин шу давлатни давлат қиладиган инсон бахтли бўлмаса, бу бойликдан, куч-қудратдан нима фойда?

Ҳозирги вақтда дунё миқёсида «Бахт индекси»ни ўрғанадиган баъзи илмий марказлар бор. Айна шу борада ўтказилган тадқиқотларга назар ташлайдиган бўлсак, худудий жиҳатдан унча катта бўлмаган Бельгия, Люксембург, Швейцария, Сингапур каби ривожланган давлатлар инсоннинг тўлақонли ривожланиши, бахтли яшаши учун энг қулай, энг маъқул мамлакатлар сифатида тан олинаётганини кўрамиз. Бу рўйхатда дунёдаги баъзи қудратли давлатларнинг йўқлиги ҳам инсоннинг ҳар томонлама тўқис ва бахтли яшашида мамлакатнинг бойлиги ёки қудрати эмас, аввало инсон ҳаётига, унинг манфаатларини таъминлашга қандай этибор берилаётгани ҳал қилувчи аҳамиятга эга эканини кўрсатади.

Шу маънода, Ўзбекистонимиз нафақат кучли-қудратли

давлат бўлиши, айна вақтда юртимиз заминида яшаётган ҳар қайси инсоннинг ўз ҳаётдан рози бўлиб яшаши бизнинг амалга ошираётган барча-барча ҳаракатларимизнинг марказида турган энг буюк мақсадимиз, десам, айна ҳақиқатни айтган бўламан, деди Президентимиз.

Биз учун бебаҳо бойлик бўлмиш халқимиз саломатлигини сақлаш мақсадида вилоятда кейинги уч йилда тиббиёт муассасаларига 77 миллиард сўмдан ортиқ маблағ йўналтирилиб, 27 та шифохонада қурилиш ва реконструкция ишлари амалга оширилди.

Шу билан бирга, тиббиёт масканларини замонавий асбоб-ускуналар билан жиҳозлашга 4,7 миллион АҚШ доллари миқдоридagi инвестиция маблағлари киритилганини қайд этиш лозим.

Маълумки, мамлакатимизда қишлоқ жойларда намунавий лойиҳалар асосида замонавий уй-жойлар қуриш борасида биз эришаётган ютуқлар дунё ҳамжамиятида ҳам катта қизиқиш уйғотмоқда. Қишлоқ аҳли учун ҳар томонлама муносиб турмуш шароитини яратишни кўзда тутадиган мазкур дастур доирасида Сурхондарё вилоятида жорий йилда 810 та шинам уйлар ва инфратузилма объектлари бунёд этилди.

Ана шундай ишлар қаторида вилоятнинг шаҳар ва туманларида кўплаб маиший хизмат кўрсатиш объектлари, 340 километрга яқин ичимлик сув тармоғи, 320 километр электр тармоғи, 740 километрдан зиёд табиий газ тармоғи барпо этилгани Сурхон аҳлининг ҳаётини янада обод ва фаровон этишга хизмат қилиши шубҳасиз.

Барчамизга мамнуният етказадиган бундай ибратли ишлар рўйхатини яна давом эттириш мумкин, албатта. Ана шундай ижобий ўзгаришларни эътироф этган ҳолда, бир фикрни алоҳида таъкидлашни истардим: агар биз ўз ишимизни тўғри ва оқилона ташкил этиб, ҳар биримиз ўз жойимизда бизга ишониб топширилган вазифани сидқидилдан адо этиб, қатъият ва ҳамжиҳатлик билан ишласак, ҳеч шубҳасиз, бундай ютуқларимизнинг сони ҳам, салмоғи ҳам янада ортган бўларди, деди Юртбошимиз.

Шунинг учун ҳам мажлисда вилоят иқтисодиётини ривожлантиришда йўл қўйилаётган камчиликлар, ечилмай келаётган муаммолар ва уларни бартараф этиш масаласига алоҳида этибор қаратилди.

Вилоятда 2013 йил якуни билан 66 мингдан зиёд янги иш ўрни ташкил этилиши ку-

тилмоқда. Лекин 47 минг нафар одам доимий иш жойига эга бўлмаган шахс сифатида рўйхатга олингани бу муаммо жойларда ҳали-бери долзарб бўлиб қолаётганини кўрсатади. Мисол учун, жорий йилда вилоятдаги касб-хунар коллежларини битириб чиққан 43 минг нафардан ортиқ йигит-қизнинг 32 минг 700 нафари ишга жойлаштирилгани албатта қониқарли эмас.

Бу масалага алоҳида урғу бериб, давлатимиз раҳбари шу йил Конституция кунига бағишланган йиғилишда айтган фикрларини яна бир бор эслатиб ўтди. Яъни, катта ҳаётга қадам қўяётган фарзандларимизни иш билан таъминлашдек муҳим вазифа замирида қанча-қанча ёшларимизнинг тақдири, уларнинг эртанги куни, орзу-интилишлари мужассам эканини таъкидлади.

Болаларимизга ўз билим ва қобилиятини рўёбга чиқариши, уларнинг ҳаётда муносиб ўрин топиши учун шароит яратиб бериш — давлат ва жамиятимизнинг, барчамизнинг муқаддас бурчимиздир. Бундай ўта муҳим масалага масъулиятсизлик билан қараш — ёш авлодимиз олдида, келажак олдида хиёнат қилиш демакдир. Буни ҳеч ким ҳеч қачон эсидан чиқармаслиги керак. Мен буни нафақат иштаман, балки талаб қиламан, деб ўқтирди Ислоҳ Каримов ва ўз фикрини давом эттириб қўйидагиларни баён этди.

Мен тушунаман — болаларга ёқадиган, уларнинг кўнглига мос тушадиган замонавий иш топиб бериш осон эмас, лекин бу йўлда айна шу масала учун мутасадди бўлган раҳбарлар бош қотириб ишлайдиган бўлса, кўп нарсага эришиш мумкин.

Бугунги кунда коллежларни битириб чиқаётган йигит-қизларимиз ўз касбини пухта эгалласа, ҳеч қачон кам бўлмайди. Қўлида замонавий касб-хунари бўлган йигит, агар у ўзини эркак деб, мард деб, билса, ҳеч қачон бировга бош эгмайди.

Шу маънода, ёшларга иш топиб бериш — савобли иш. «Савоб ишни ҳар ким қилиши керак, савоб ишни ҳар кун қилиш керак» деган широрда жуда катта маъно борлигини ҳаммамиз яхши биламиз. Бир ёш йигит ёки қизга қачондир иш топиб берган бўлсангиз, сизнинг қилган яхшилигингизни улар ҳеч қачон унутмайди. Сиз ўтиб кетасиз, лекин қилган яхшилигингиз уларнинг қалбида, юрагида қолади.

Юртимиз обод бўлсин, деганда, аввало одамлар иш билан банд бўлсин, деган давлатни ҳам тушунашимиз. Айна

шундай ҳаётни бахтли ҳаёт деймиз. Биз ҳозирги пайтда шу йўлдан бораёмиз. Бизга 90-йилларда қандайдир менсимасдан қараганлар ҳам бугун амалга ошираётган ишларимиз, жумладан, ёшларимиз учун яратиб берилаётган имкониятларимизга, уларнинг амалий натижаларига тан бермоқда.

Президентимиз ўз нутқида Сурхондарё вилоятини иқтисодий-ижтимоий ривожлантиришнинг бугунги аҳволи, кўпгина соҳа ва тармоқлардаги оқсоқлик ҳолатларини таҳлил этар экан қуйидаги масалаларга алоҳида этибор қаратди.

Вилоят бошқарувида тартиб-интизом сусайиб, ишни самарали ташкил қилиш этибордан четда қолмоқда, юзага келаётган ўткир муаммо ва камчиликларни гўёки сезмагандек, кўрмагандек, беғамбепарво бўлиб юриш ҳолатлари тобора кучайиб бормоқда. Ва бундай нохуш ҳолат барчамизни ташвишга солмаслиги мумкин эмас, деди Ислоҳ Каримов.

Бугунги кунда одамларнинг замон билан мос равишда ўсиб бораётган талаб ва эҳтиёжларига, уларнинг интилиш ва ҳаракатларига бепарво қараш ҳақида гапирганда, мен илгари ҳам айтган бир фикрни такрорламоқчиман: раҳбарлар борки, улар ўзининг билим ва тажрибаси, инсоний фазилатлари, фидойилиги билан эл-юртнинг кучига — куч, ғайратига — ғайрат қўшади ва керак бўлса, инсонларга илҳом бағишлайди. Уларнинг руҳини кўтариб, қўллаб-қувватлаб, барча тўсиқ ва қийинчиликларни енгиб ўтадиган азим дарёдек қудратли оқимга айлантиради.

Шу билан бирга, раҳбарлар борки, уларнинг бепарволиги, ўз манфаатини, хузур-ҳаловатини кўзлаб, манманлик, бошқаларни менсимаслик, кўполликка берилиб, ахлоқий томондан, ўзининг юриш-туриши билан бошқаларга ўрнатилган азим дарёдек қудратли оқимга айлантиради.

Бу ҳақда гапирганда, айниқса, вилоятнинг биринчи раҳбари Нормўмин Чориев томондан ўзига бино қўйиш, ўзини тутолмаслик, қўл остидаги ходимларга кўпол муносабатда бўлиш, айш-ишратга берилиш, шунинг оқибатида эл-юрт олдида обрўсини йўқотиш, унга билдирилган ишонч ва ҳурматни бутунлай унутиш — буларнинг барчаси одамнинг ақлига сиғдириб бўлмайдиган ҳолатдир.

Такрор айтаман: буларнинг барчаси хавфли бир оқибатга, яъни, чин юракдан, чин қалбдан, виждонан меҳнат

қилаётган одамларнинг қўли ишдан совишига, адолатга бўлган ишончни йўқотишга олиб келиши мумкин.

Бу балони ўз вақтида англаш, уни таг-томири билан йўқ қилиш — барчамизнинг вазифамиздир.

Н.Чориев, айниқса Сурхондарё вилояти ҳокими этиб тайинланганидан кейин, ўз лавозимини суиистеъмол қилишга, турли ички майларга, хоҳиш-истакларга берилиб кетгани, фақат ўз хузурини ўйлагани, шунинг ҳисобидан вилоятнинг қанча-қанча муаммолари ечилмасдан қолиб кетгани бугун тобора аён бўлмоқда. Ва буларнинг барчаси Сурхон воҳасининг ривожига, керак бўлса, обрў-этиборига қандай катта салбий таъсир ўтказганини тасаввур қилиш қийин эмас.

Эл-юрт ишончини оқламаган раҳбарларга қарата афсус-надомат билан айтишга мажбурмиз: эй, сен ким эдинг ким бўлдинг? Сенга қанча ишонч, қанча ҳурмат билдирилди! Агарки ақлинг бўлса, ўйлаб кўр, одамларнинг ишончини оқламаслик, эл-юрт назаридан қолишдан ҳам кўра оғир қисмат борми ўзи?

Шундай экан, раҳбарликдек ўта оғир масъулиятни ўз зиммасига олган ҳар қайси одам ўзининг ҳар бир қадамини ўйлаб босиши, ҳар томонлама ўйлаб иш тутиши керак.

Албатта, барчамиз яхши тушунамиз, халқимиз ўртасида юзхотирчилик, одамнинг шаънига тегмаслик, уни аяб гапириш каби одатлар азалдан мавжуд. Бунинг номини андиша дейди. Лекин бугунги кунда раҳбар ёки унинг атрофидаги одамларнинг хато ва камчиликларини билатуриб айтмаслик, уларни яшириб юришни ҳам андиша деган сўз билан изоҳлашга уринишлар бўляпти. Бошқача айтганда, эскидан қолган иллатларни оқлайдиган ҳолатларга индамасдан қараб туриш ҳам андишага айланиб қоляпти. Биз андишани бундай тушунишлардан мутлақо халос бўлишимиз керак.

Н.Чориевнинг ён-атрофидаги одамларнинг унга бўлган муносабатини балки шундай тушуниш ҳам мумкин. Лекин эй барака топкур, гап фақат сенинг ўзинг ҳақингда эмас, балки эл-юрт манфаати ҳақида борганда ҳаддидан ошган раҳбарни, келинг, эй жаноб, бир гаплашиб олайлик, деб айтмаслик — бу ўзбеккона андиша эмас. Бундай қарашларга бутунлай чек қўйиш шарт.

(Давоми 5-саҳифада)



# СУРХОНДАРЁ ВИЛОЯТИ КЕНГАШИНИНГ СЕССИЯСИ

**(Давоми, аввали 1-, 2-, 3-, 4-саҳифаларда)**

Ҳаммамиз бир ярим йил олдин бу одамга катта ишонч билдириб, уни Сурхондарё вилояти ҳокими вазифасига сайлаган эдик, деб фикрини давом эттирди Юртбошимиз. Ўтган вақт давомида бу раҳбарнинг дунёкараши, маънавий савияси қандай экани яққол аён бўлди.

Биз раҳбарларга доҳий деб эмас, аввало эл-юрт манфаатини ҳамма нарсдан улуг қўйиб, унга хизмат қиладиган инсон деб қараймиз.

Айтиш керакки, доҳийлик эски совет даврига хос иллат бўлиб, унинг қолдиқлари баъзи жойларда ҳозирги вақтда ҳам кўзга ташланиб туради.

Ўзини доҳий деб ҳис қилиш, доҳий сифатида кўрсатиш, шунга интилиш ва ишониш — бу ҳам бир касаллик. Агар бу касаллик бўйича тегишли мутахассис шифокорнинг фикрини сўрайдиган бўлсангиз, у бундай одамга аниқ ташхис қўйиб беради.

Бундай кишилар ҳақида гапирганда, буюк мутафаккир бобомиз Алишер Навоийнинг «Одам борки, одамларнинг нақшидур, Одам борки, ҳайвон ундан яхшидур» деган сатрлари беихтиёр эсга тушади, деди Юртбошимиз.

Президент сифатида менинг зиммамда бўлган вазифалар ҳақида кўп ўйлайман. Лекин улар орасида энг оғири, энг мураккаби нима, деб сўраса, одамларни лавозимга тавсия қилиш, деб айтган бўлардим.

Бу ҳаётда инсонни синовдан ўтказадиган нарсаси — аввало нафс балосидир. Биз бу ҳақда, ундан огоҳ бўлиш, ундан ўзимизни асраш ҳақида кўп гапирамиз. Лекин агар иймони суст бўлса, одам нафс йўлида ўзини тўхтатишга куч тополмайди.

Шу борада яна бир бало борки, у ҳам бўлса, раҳбарнинг ён-атрофида доимо парвона бўлиб юрадиган ҳушомадгўй лаганбардорлардир. Улар ўз ишини битиргунча «ака-ака» деб, «буюринг, хизматингиздамыз» деб, иродаси

заиф бўлган раҳбарни бузади, йўлдан оздиради.

Янги лавозимга ўтирадиган одам бундай ишлардан доимо огоҳ бўлиб, уларга ҳеч қачон йўл қўймаслиги зарур, деб таъкидлади давлатимиз раҳбари.

Ҳаммамиз яхши тушунамиз — ҳар қандай вазифа — бу аванс, ўзбекона айтганда, насия, десак, тўғри бўлади. Раҳбар аввало ўзини синовларда, ҳаётни ўзгартиришда кўрсатиши, намоён этиши керак. Юқори лавозимга сайланган одам ўзи бошқараётган худудда шу юртнинг отаси, эгаси сифатида иш олиб бориб, бутун масъулиятни ўз зиммасига олиши зарур. Фақат ана шундай жонкуяр, ўзини аямасдан меҳнат қилган раҳбарни эл-юрт ҳам қадрлайди, ҳурмат қилади.

Сессияда ташкилий масала кўрилди. Н.Чориев Сурхондарё вилояти ҳокими вазифасидан озод қилинди.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислоҳ Каримовнинг тавсиясига кўра Ўзбе-

кистон Республикаси Бош прокуратурасининг бошқарма бошлиғи лавозимида ишлаб келаётган Эшдавлат Жўраев Сурхондарё вилояти ҳокими этиб тасдиқланди.

Биз бугун Сурхондарё вилоятининг тараққиёт йўлида қўлга киритган ютуқлари ва марралари билан бир қаторда, айтиш керакки, бошқарма бошлиғи лавозимида ишлаб келаётган Эшдавлат Жўраев Сурхондарё вилояти ҳокими этиб тасдиқланди.

Бир нарсаси аминман: кўпни кўрган, бошидан қанча-қанча ҳаёт синовларини кечирган, мард ва ориятли, қийинчиликларда тобланган, ўз кучига ишонган, меҳнатқаш Сурхон халқи, унинг фаоллари ва депутатлари ўз олдида турган мақсад ва вазифаларни амалга оширишда ҳеч қачон бўш келмаган ва бўш келмайди.

Бугунги кунда замон шундай шиддат билан ривожланиб бораптики, унинг ҳар қан-

дай ўзгаришига тайёр туришимиз керак.

Айниқса, мана шундай мажлисларда юртимиздаги мусоффо осмон, тинч-осойишта ҳаётни қадрига етиш, бунинг асосий талаби бўлган фидойилик ҳақида гапиришимиз ўринли бўлади. Бу борада барчамизга, аввало бугун ҳаётимизда ҳал қилувчи кучга айланаётган ёшларимизга кўп нарсаси боғлиқ.

Шу йўлда кунни — кун, тунни — тун демасдан, астойдил меҳнат қилиб, ўз олдимизга қўйган юксак мақсадларимизга етиб боришда Яратганнинг ўзи доимо бизни асраб келаётгани учун шукроналар айтсак, арзийди.

Мана шу гўзал ва бетакрор юртда истиқомат қиладиган, эртанги кунимизга катта ишонч билан яшаётган сиз, азизларнинг барчангизга, сизларнинг тимсолингизда Сурхон элига сиҳат-саломатлик, бахт, янги-янги омадлар, барча-барча эзгу ниятларимизнинг ҳаётда ушалишини тилайман, деди пировардида Юртбошимиз.

ЎЗА

## ЭНГ МУНОСИБЛАР ТАҚДИРЛАНДИ

**Президентимиз Ислоҳ Каримов раҳнамолигида бадиий ижод, маданият ва санъат, журналистика ва спорт соҳаларини янада ривожлантириш борасида кўрсатилаётган улкан эътибор ва ғамхўрлик замирида халқимиз, айниқса, ёш авлод маънавиятини юксалтириш, уларни ҳеч кимдан кам бўлмаган, соғлом ва баркамол инсонлар этиб вояга етказишдек эзгу мақсадлар мужассам.**

«Истиқлол» саройида 20 декабрь куни Ўзбекистон Республикаси Маданият ва спорт ишлари вазирлиги ҳамда қатор ҳамкор ташкилот ва идоралар билан биргаликда маданият, санъат, бадиий ижод, журналистика ва спорт соҳаларида салмоқли ютуқларга эришган энг фаол ижодкорларни қўллаб-қувватлаш ва рағбатлантириш, уларнинг фаолиятини кенг оммалаштириш мақсадида ташкил этилган «Эътироф» мукофоти совриндорларини тақдирлаш маросими бўлиб ўтди.

Ўзбекистон Республикаси Маданият ва спорт ишлари вазири М.Ҳожиматов ва бошқалар Президентимиз Ислоҳ Каримов раҳнамолигида истиқлол йил-

ларида миллий маънавиятимизни тиклаш, уни замон талаблари асосида ривожлантириш, ёшларни миллий санъатимиз ва маданиятимиз воситасида юксак фазилатлар соҳиби этиб камолга етказиш борасида улкан ишлар амалга оширилаётганини таъкидлади.

2013 йил ҳам мамлакатимиз маданий-маърифий ҳаётида юксак савияда ўтказилган ранг-баранг тадбирлар, ижодий лойиҳалар, фестиваллар, концертлар, кўрик-танловларга бой бўлди. Қорақалпоғистон Республикаси, барча вилоятлар ва Тошкент шаҳридаги театр жамоаларининг спектакллари мамлакатимиз бўйлаб ташкил этилган гастроллар давомида мух-



лислар эътиборига ҳавола этилди. Қатор ташкилотлар билан ҳамкорликда ўтказилган «Кўҳна замин оҳанглари» катта ашула, лапар ва ўлан ижрочиларининг республика теле-танлови, майдон томошалари телефестивали, «Сени қуйлаймиз, замондош!» театрларнинг иккинчи республика танлови мусиқа ва театр санъатимизнинг ноёб дурдоналарини асраб-авайлаш, уларни ёшлар

ўртасида кенг тарғиб этишдек эзгу мақсадларга хизмат қилди.

Истиқлолимиз, тинч-осойишта, файзли ва обод ҳаётимиз, ютуқ ва марраларимиз, баркамол авлод истиқболи йўлидаги ғамхўрликни тараннум этувчи куй-қўшиқлар яратиш, ёшларни ватанпарварлик, фидойилик, юрт тақдирини учун дахлдорлик туйғуларини руҳида тарбиялашда, ижодкорлар ўртасидаги ҳамкорлик-

ни мустаҳкамлашда «Ягонасан, муқаддас Ватан!» республика кўрик-танловининг аҳамияти беқиёсдир.

Самарқанд шаҳрида ўтказилган «Шарқ тароналари» IX халқаро мусиқа фестивалида дунёнинг элликдан ортиқ мамлакатидан келган санъаткорлар Регистон майдонида миллий куй-қўшиқлари, рақсларини намойиш этди.

2013 йил спорт соҳасида ҳам улкан муваф-

фақиятлар йили бўлди. Ўзбекистонлик ёшлар спортнинг кўплаб турлари бўйича қитъа ва жаҳон чемпионатларида зафар кучиб, Ватанимиз нуфузини янада оширишга муносиб ҳисса қўшди.

«Мумтоз қўшиқ, миллий эстрада ва опера санъати», «Миллий ва замонавий рақс ҳамда балет», «Анъанавий ва академик чолғучилик», «Рассомлик ва дизайн», «Кино, театр ва оммавий томошалар», «Бадиий ижод, журналистика ва телевидение», «Спорт ва жисмоний тарбия» каби йўналишлар бўйича йигирмадан ортиқ номинация ғолиблари тақдирланди.

— Мамлакатимизда санъат, маданият, бадиий ижодиёт, спорт соҳаларига кўрсатилаётган улкан эътибор биз, ижод ахлини янада руҳлантиради, — дейди Ўзбекистон халқ рассоми, «Йилнинг энг моҳир амалий санъат устаси» номинацияси ғолиби Ортиқ Файзуллаев. — Бу бизни Юртбошимиз томонидан кўрсатилаётган доимий меҳр ва эътиборга жавобан янада самарали ижод қилишга ундайди.

Санъат усталари ва ижрочи ёшлар иштирокида концерт намойиш этилди.

**Назокат УСМОНОВА,**  
ЎЗА мухбири



# Санъат яхшиликка чорлайди



Истиқлол йилларида юртимизда кўплаб музика ва санъат мактаблари бунёд этилди. Туман ва қишлоқларда қад ростлаган санъат кошоналарини кўриб, кўз қувнайди. Замонавий, кўркем бинолар, кенг, ёруғ машғулот хоналари. Концерт заллари, турли-туман чолғу асбоблари.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг «Болалар музика ва санъат мактабининг моддий-техник базасини мустақамлаш ва уларнинг фаолиятини янада яхшилаш бўйича 2009-2014 йилларга мўлжалланган давлат дастури тўғрисида»ги қарорига

асосан, Зарбдор туманида 11-сонли болалар музика ва санъат мактаби ишга туширилиб, фойдаланишга топширилди.

Санъат масканида айна дамда юз нафар ёш истеъдод соҳиби музика ва санъат турларини ўрганмоқда. Ёшларга

йигирмадан ортиқ мутахассис ўқитувчи ва мураббийлар устозлик қилмоқда. Санъат ва музика мактабида тасвирий санъат, хореография, фортепиано, анъанавий хонандалик, ўзбек халқ чолғулари каби йўналишларда машғулотлар олиб борилапти.

Юртимизда истеъдод гуначаларини излаб топиш, улар-

га моддий ва маънавий ёрдам бериш, уларни ҳар томонлама қўллаб-қувватлаш борасида қатор эзгу ишлар амалга оширилмоқда, яратилган имкониятлардан самарали фойдаланган ҳолда Зарбдор туманидаги 11-сонли болалар музика ва санъат мактаби жамоаси ўқувчилари танловларнинг туман, вилоят бос-

қичларида голиб бўлмоқда.

Яқинда бўлиб ўтган «Янги авлод — 2013» республика болалар ижодиёти фестивалининг вилоят босқичида «А» гуруҳи классика йўналишида мактаб ўқувчилари Муаззам Абдурахмонова, Мадина Қахрамонова голиб бўлди.

Шубҳасиз, санъат ва музика масканида бундай истеъдод соҳибалари кўплаб учрайди. Зеро, юртимизда истеъдоди барқ урган ниҳол борки, эътибордан четда эмас.

— Икки фарзандим шундай ўқийди, — дейди Сайёра Товбоева. — Юртбошимизга раҳмат, фарзандларимизга шундай тўқис, замонавий мактаб куриб берилди.

Турли-туман музика асбоблари жаранглайди. Ажиб таассуротлар оласиз. Бу оҳанглар ёш болалар қалби сингари тоза ва беғубор.

**Норкул МАЪМУРОВ,**  
журналист

Kasbining fidoyilari

## Ибратли умр йўли

Орамизда шундай инсонлар борки, уларнинг ҳаёти, меҳнати ва ўз касбига муносабати кўпларга ибрат бўлиб, яхшилик билан ёдга олинади. Улар орасида журналист ва олим Ҳамдам Содиқовнинг номи алоҳида тилга олиш мумкин.

Ҳамдам Содиқов Тошкент давлат университети (ҳозирги Ўзбекистон Миллий университети) филология факультетининг журналистика бўлимида тахсил олди. Талабалик пайтиданок ўзига хос дунёқарашга эгаллиги билан ажралиб турарди. Унинг журналистикага меҳри доимо баланд бўлган. Ўқиш пайтида газета ва журналларда амалиёт ўтаб, ўзининг тиришқоқлиги билан журналистлар назарига тушди. Бора-бора, ҳали талаба бўлишига қарамай, тахририятларда унга анча жиддий топшириқлар берилган бошланди. Кейин ишга ҳам таклиф қилишди. Шундай қилиб, Ҳамдам Содиқов 4-курсда ҳозирги «Turkiston» газетасига тафтишчи мусахҳих бўлиб ишга кирди.

Газетачилик осон иш эмас. Бу соҳада фақат касбини чиндан севувчи, фидойи инсонларгина узоқ хизмат қила олади. Ҳамдам Содиқов журналистиканинг барча машаққатларини энгиб ўтишга олдиндан тайёр эди. Кечалари газетада навбатчи муҳаррир билан ёнма-ён туриб саҳифаларни ўқир ва хатоларни тузатарди. Бу иш уни анча тоблади, маҳоратини оширди.

Ёшлар газетасидаги кўп йиллик фаолият Ҳамдам Содиқов учун ижодий мактаб вази-фасини ўтади. У Муҳаммаджон Қўшоқов, Анвар Бўрибоев, Қамариддин Исломов, Ашурали Аҳмедов, Карим Раҳимов, Абдуворис Абдумажидов, Рустам Шогуломов, Абдулазал Ваҳобов сингари устоз журналистлардан касбининг бор сир-асрорларини қўн билан ўрганди. Тахририят топшириғи билан республикамизнинг турли ҳудудларига чиқар, у ердаги

ёшлар ҳаёти билан яқиндан танишар эди. Ташаббускорлиги ва меҳнатсеварлиги сабаб тез орада моҳир журналистлар сафига кўшилди. Газетада адабий ходим, бўлим мудири, масъул котиб ўринбосари лавозимларида ишлаб келди.

У чин маънода тахририят ҳаёти билан яшар эди. Ҳатто муддатли ҳарбий хизматга чақирилганида ҳам ижоддан ажралиб қолмади, ҳарбий қисмдан хабарлар, лавҳа ва очерклар юбориб турди.

Ҳамдам Содиқовнинг хурматга сазовор яна бир жиҳати бор. Устоз ҳеч қачон шон-шўрат ва юксак мартабаларга интилмаган, балки доимо ўз касбига содиқ қолиб, ҳалол ва фидойи меҳнат қилиб келди.

Ҳамдам ака нафақат ижодий, балки илмий иқтидорга эга инсон ҳамдир. Газетада фан ва олий ўқув юртлари бўлими мудири сифатида ишлаб юрганида уни аспирантурага ўқишга тавсия қилишди. Шу тахлит Ҳамдам Содиқов Ўзбекистон Фанлар академияси Ўзбекистон халқлари тарихи музейининг аспиранти бўлди. Айтиш керакки, у ўша кезларда тарихнинг мураккаб даврига оид илмий изланишлар олиб борди. Мавзу тадқиқотчидан кенг дунёқараш, билим ва маҳоратдан ташқари, катта журъатни ҳам талаб қиларди. Ҳамдам Содиқов тарихий ҳақиқатни юзага чиқаришдан чўчимасди. Боз устига, танлаган мавзуси келгуси илмий фаолиятининг бош стратег йўналишига айланди.

Манбалар билан ишлаш, факт тўплаш, таҳлил қилиш ва хулоса чиқариш бўйича газетада анчайин тажриба тўплаган ёш тадқи-



қотчи масалага фақат илмий томондан эмас, журналист нуқтаи назаридан ҳам ёндашди. Бу ўз самарасини берди, албатта. Ҳамдам Содиқовнинг дастлабки илмий тадқиқотлари «Гулистон» журналининг йиллик мукофотига сазовор деб топилганди. Кейинчалик ушбу тарихий очеркда келтирилган фактлар асосида Худойберди Тўхтабоев «Қахрамоннинг олтин боши» романини ёзди. Ҳамдам Содиқовнинг «Фан ва турмуш» журналида чоп этилган қатор тарихий очерклари жамоатчилик томонидан катта қизиқиш билан кутиб олинди.

Ҳамдам Содиқов истиқлол йилларида ҳам илмий тадқиқот ишларини давом эттириб, фан доктори илмий даражасига эришди.

Устоз Соҳибқирон Амир Темур шахсини ҳарбий саркарда сифатида илмий-бадий тадқиқ этиб, «Амир Темур ҳаётидаги фаройиботлар» ва бошқа бир неча китобларини нашрдан чиқарди.

Жонкуяр, ўзига ниҳоятда талабчан, тиниб-тинчимас, фидойи инсон Ҳамдам Содиқов ҳақида яна кўп илиқ фикрлар билдириш мумкин. У умр бўйи меҳнат қилди, кўп шогирдлар тарбиялади. Бу йил устоз 70 ёшини қаршиламқда. Шу ёшда ҳам ижоддан тўхтагани йўқ...

**Рустам ОБИД,**  
Ўзбекистонда хизмат  
кўрсатган журналист

Taassuf

Жияним фарзандли бўлди. Эшитиб жуда хурсанд бўлдим. Тўғри-да, ота бўлиш қандайин бахт, ахир. Туғруқхонага шошилдим. Жияним отасиз ўсган, мендан бошқа яқини йўқ. Келинни туғруқхонадан чиқаришга бошқош бўлишим керак-да энди.

## Иккита «Мерс» ва чақалоқ машмашаси

Ҳозир бу ишлар шунчаки (оддий) қилинмайди. Бари даб-дабали бўлиши керак эмиш. Машиналар, камералар, қариндош-уруғлар, дегандек, хуллас, қайтиб тўй қилгандек бўларкансиз. Майли энди, биттаю битта жияним яйраса яйрабди-да, деб ўйладим.

Ҳаммасини келишиб келдим. Иккита «Мерс» машина ва камерачи тушгача етиб келадиган бўлди. Унгача қолганларни йигиб, тайёрланиб туришимиз керак эди. Хўп, деб туғруқхонага келдим. Ана, хотин ҳам, қиз жиянлар ҳам, ам-масию холаси ҳам келишибди. Ҳамма жамулжам, фақат асосий «меҳмонларимиз» кеч қолишмаса бўлди. Кўп ўтмай, камерачи йигит ҳам пайдо бўлди. Келин чиқаверса, унгача машина ҳам келиб қолади.

Э, йўқ, камерачининг ғавғоси кўп экан. Репетиция қиламиз, дейди. Нима, театрда роль ўйнаямизми?! Чиройли чикармиш. Майли, унисигаям кўндим. Аввалига аммаси ва холаси қўлида гулдаста ушлаб, икки қизча билан йўлакчадан юриб келишади, у эса сьемка қилади. Камерачи йигит аччиқлана бошлади, жа асабий бола экан ўзим. Бошқатдан оламиз, дейди. «Мерс»лардан эса ҳалигача дарак йўқ. Атрофда одамлар йиғилиб, бизни томоша қилишаётганини энди пайқабман. Бирам хижолат бўларкан киши.

Шу пайт туғруқхона эшигидан ёш оила чиқиб келди. Аёлнинг қўлида чақалоқ, ёнида эри қўлида гулдаста билан. Хурсандчиликлари чексиз, бизга аста қараб қўйишди. Нигоҳларидан ҳайрат ҳиссини англаш қийин эмасди. Улар қилаётган ишимизни кўриб мийиғида кулиб қўйишди-ю, индамай йўлда давом этишди. Қарасам, уларни кутиб олгани на бир машина бор, на ортиқча одам, камеранинг-ку қораси ҳам кўринмайди.

Бизнинг камерачи эса ҳамон репетиция билан банд. Шу пайт туғруқхона эшигидан кимдир мўралаб турганини кўриб қолдим. Келиним қўлида боласини кўтариб, репетиция тугаганини кутиб турган экан, бояқиш. Энди буниси ҳаммасидан ошиб тушди. Жаҳлим чиқди. Шартта камерачига қараб дедим:

— Йиғиштир-е, камера-памерангни! Юр, мени оласан. Келинни обчиқаман, камерангни тайёрла. Менга репетиция-пепетиция керакмас, ўзим яхши актёрман. «Мерс»ларинг ҳам ўзларингга буюрсин! Машинасизам бўлади, шундоқ пиёда кетаверамиз. Тайёрмисан?!

Ҳамма жим. Ҳамма ҳайратда. Аммо мен айтганимдан қолмадим. Келинни обчиқиб, пиёда кетиб боравердим. Э, ўргилдим «Мерс»ингдан! Камера эмиш-а. Эсиз, шунча пул. Одамларга кулги бўлганимиз қолди, холос.

**Бобур НАБИ**



Til bilgan — el bilar

Нукус туманидаги 15-болалар мусиқа ва санъат мактабида «We are learning English language» мавзуида инглиз тили бўйича кўрик-танлов ташкил этилди.

## Инглиз тилида гаплашамиз

«Камолот» ЁИХ Нукус тумани кенгаши ташаббуси билан ўтказилган танловда тумандаги мактаб ўқувчиларидан иборат жамоалар иштирок этди. Жамоалар инглиз тилида таништирув, савол-жавоб, таржима ва тўғри ёзиш каби шартлар бўйича ўзаро беллашди. Дастлаб ҳар бир жамоа аъзолари инглиз тилида ўз мактаблари ҳақида сўзлаб беришди. Сўнг ўқувчилар инглиз ва қорақалпоқ тилида тайёрланган тест саволларига жавоб қайтаришди. Энг қизиқарли шарт таржима шарт бўлди. Ўқувчилар берилган гапларни қорақалпоқ тилидан инглиз тилига, инглиз тилидан қорақалпоқ тилига таржима қилишгач, уларнинг интеллектуал салоҳиятини яна бир бор синовдан ўтказиш учун кроссворд ечиш топширилди.

Ўқувчиларнинг ҳар бир чиқиши томошабинлар олқишига сазовор бўлди. Берилган шартларни муваффақиятли бажариб, энг кўп балл тўплаган 1-ихтисослаштирилган мактабнинг «Progress» жамоаси биринчи ўринни эгаллади. Иккинчи ўринни 21-мактабнинг «Skifull» жамоаси эгаллаган бўлса, учинчи ўринга 6-мактабнинг «Interpreter» ва 31-мактабнинг «Friendship» жамоаси сазовор бўлди.

**Мирбек АМЕТОВ,**  
**«Камолот» ЁИХ Қорақалпоғистон Республикаси кенгаши бўлим мудир**

«Kamolot» sadosi

## Йилнинг энг муносиблари

Тошкент давлат шарқшунослик институтида «TDSHI Awards» тақдироти доирасида «Йилнинг энг, энг, энг...» лойиҳасига яқун ясалди. Бу йил иккинчи бор ўтказилган мазкур лойиҳа «Камолот» ёшлар ижтимоий ҳаракати бошланғич ташкилоти ташаббуси билан ташкил этилди.

Ўзига хос ноанъанавий тарзда ўтказилган тадбирда талабаларнинг қизиқарли саҳна чиқишлари томошабинларда катта қизиқиш уйғотди. Тадбир давомида 2012-2013 ўқув йилида институт миқёсида энг яхши деб топилган турли номинация ғолиблари эълон қилиниб, муносиб тақдирланди. Унга кўра, «Йилнинг энг яхши кафедра-си» номинациясига Ўзбекистонда демократик жамият қуриш амалиёти ва назарияси кафедраси, «Йилнинг энг яхши маънавий-маърифий ишлар бўйича декан муовини» номинациясига шарқ филологияси ва фалсафа факультети декани ўринбосари Нодир Раҳматуллаев, «Йилнинг энг яхши ўқитувчиси» номинациясига Шарқ филологияси ва фалсафа факультети ўқитувчиси Зумрад Алимжонова, «Йилнинг энг аълочи талабаси» номинациясига Узоқ Шарқ ва Жанубий Осиё тиллари факультети талабаси Умида Сувонова, «Йилнинг энг фаол «Камолот»чиси» номинациясига хорижий мамлакатлар иқтисодиёти ва мамлакатшунослик факультети талабаси Даврон Отабеков, «Маънавий-маърифий ишлар бўйича қўшган ҳиссаси учун» номинациясига туркий тиллар кафедра мудир Жумали Шабанов, «Йилнинг энг иқтидорли талабаси» номинациясига Президент стипендиати, Узоқ Шарқ ва Жанубий Осиё тиллари факультети магистранти Зилола Абдуғафурова, «Йилнинг энг яхши гуруҳи» номинациясига Узоқ Шарқ ва Жанубий Осиё тиллари факультетининг 3-курс хитой-инглиз гуруҳи, «Муддатли ҳарбий хизматни ўтаб ўқишга кирган энг яхши талаба» номинациясига Жаҳон сиёсати ва тарих факультети талабаси Фурқат Бегматов, «Йилнинг энг яхши хорижий талабаси» номинациясига хорижий мамлакатлар иқтисодиёти ва мамлакатшунослик факультети талабаси, афғонистонлик Замина Абдурауф сазовор бўлди.

Маданий концерт дастурига улашиб кетган шоу-тадбирда институтнинг серқирра ижодкор талабаларининг бир-биридан қизиқарли саҳна чиқишлари ҳавола этилди.

**Рустам ЮСУПОВ,**  
**«Turkiston» мухбири**



## Жавондаги сувенир

Италиянинг Виченца шаҳрида 61 ёшли қария ўз уйдан портламаган снаряд топиб олди.

Аввал сувенир бўлса керак, дея эътибор бермаган қария тўсатдан снаряднинг ҳақиқийлигини сезиб қолди. 25 сантиметр катталидаги портловчи қурилмани билганидан сўнг дарҳол полицияга хабар берган. Полиция эса ўз навбатида мудофаа қўшинларидан сапёр чақиришига тўғри келди. Снаряд мутахассислар томонидан кучсизлантирилди. Маълумотларга қараганда, уй қарияга холасидан мерос бўлиб қолган. Шунингдек, унинг холаси уруш йилларида қолиб кетган снаряд билан тахминан олтмиш йил ёнма-ён «яшаган».

## Қутилмаган учрашув

Бельгияда қор барсини автомобиллар тўхташ жойида қоровул отиб ташлади. «Le Monde Sauvage» ҳайвонот боғидан қочиб кетган жониворга шаҳар бўйича қидирув эълон қилинган эди.

Ҳатто яқин атрофдаги бир неча мактаблар вақтинча ёпилди. Бироқ унинг ўлиги бир неча кундан сўнг автомобиллар тўхташ жойидан топилди. Маълум бўлишича, қоровуллардан бири ҳайвондан қўриқиб уни отган. Мамлакат ҳайвонларни муҳофаза қилиш ташкилоти қоровулни судга беришини маълум қилди. Ташкилот вакилининг сўзларига кўра, махсус ўқ-дориси бўлмаган қоровулнинг жониворга қуролли ҳужум қилишга ҳаққи йўқ эди. Қор барси жуда камёб ҳайвон ҳисобланади. Бу жонивор фақат мамлакатдаги «Le Monde Sauvage» ҳайвонот боғида сақланар эди.

## Тармоққа шўнғиган қиз

Австралиядаги бандаргоҳларнинг бирида телефонида кўзини уза олмаган сайёх йўл тугаганини билмай, сувга тушиб кетди.

Исми ошкор этилмаётган қиз қирғоқнинг кемалар боғланган қисмида телефони орқали Facebook ижтимоий тармоғини кузатиб бораётган эди. Қирғоқдагилар унга ёрдам бера олмаганлари сабабли қутқарув хизматини чақиришга тўғри келди. Қиз ярим соат сувда қолиб кетди. Уни моторли қайиқда шифоҳонага олиб келишди. Сайёх қутқарувчиларга миннатдорлик билдира туриб, телефони йўқолганига ачинганини айтди. Телефонни сувдан топишнинг иложи бўлмади. Қутқарув хизмати бандаргоҳдаги йўлақларнинг ён тарафларига тўсиқ қўйилишини маълум қилди.

## Рақобат — ривожланиш асоси

Жанубий Кореянинг «SAMSUNG» компанияси ўзининг янги «Galaxy S5» мобиль телефонида қандай янгиликлар қутилаётганини ошкор қилди.

Маълумотларга кўра, янги смартфонда биометрик маълумотлар билан ишлаш дастурлари ҳам бўлади. Уларнинг ичида кўз тўр пардаси сканери ва бармоқ изи сканери алоҳида аҳамиятга эга. Бундан олдин «Apple» ўзининг «iPhone 5S» уяли телефонига бармоқ сканерини жорий этган эди. Эндиликда Жанубий Кореяликларнинг смартфонлари эгасини кўздан танийди. Қурилма уч гигабайт тезкор хотира билан таъминланган. «Galaxy S5»нинг тақдироти февраль ойида ўтказилади. Мутахассислар фикрига кўра, охириги ўн йилда барча қурилмалар биометрик маълумотлар базаси билан ишлаш тизимига ўтади.

**Интернет манбалари асосида**  
**Жавоҳир КАРОМАТОВ тайёрлади**

Obod turmush yili



Юртимизда ёш оилалар сони яна биттага кўпайди. Демакки, яна бир мустақкам оилага тамал тоши қўйилди. Фарғона вилояти Фурқат тумани «Томоша» ҚФЙда яшовчи Эргашовлар хонадонига ойдай келиннинг файзли қадами тегди.

**СУРАТДА:** ёш оила — Муроджон ва Зарнигорхон Мўминовлар.

**Нуриддин МАҲКАМОВ**  
**фотолавҳаси**

## ЯҒОНАМСАН, ВАТАН!

Ўзга юртим, бошқа жоним йўқ,  
Бошпанамсан, жонимсан, Ватан.  
Вужудимда жўш уриб оққан,  
Томиримда қонимсан, Ватан.

Қучоғингда улғайдим, ўсдим,  
Ҳар бир гўшанг табаррук маскан.  
Ёмонликнинг йўлини тўсғум,  
Шарафимсан, шонимсан, Ватан.

Кўз тикканинг — улғу орзунг бор,  
Қуч-ғайратли ўғил-қизинг бор,  
Олам аро ўтқир сўзинг бор,  
Улғу йўлда карвоним, Ватан.

Ўғлинг бўлиб, қалқонинг бўлсам,  
Ҳимоянга шайдир бу жон-тан.  
Фақат сен деб яшаб мардона,  
Фидо бўлсин ҳар оним, Ватан!

## БОЛАЛИК

Қора кўзим ёш кўрмаган дам,  
Тиним нима билмаган шўхлик.

Пошшоликда ўтган ҳар оним,  
Соғинаман сени, болалик.

Кўчаларни чангитиб чопиб,  
Ошиқ ўйнаб, тангалар топиб,  
Анҳорларда кечган дамларим,  
Соғинаман сени, болалик.

Лойдан ясаб турфа ўйинчоқ,  
Қўлимизда чўп камон ҳар чоғ,  
Доим қайноқ, доим вақти чоғ,  
Қучоғингда ўсдим, болалик.

Сен ҳақингда ўйлаган оним,  
Гўё ёришади теварак, борлик.  
Унутмайман, сен ҳам унутма,  
Қалбимдасан мудом, болалик.

## ОНА

Сиз берган меҳрнинг тафти оташин,  
Юрагимга ингай ҳар бир сўзингиз.  
Қошингизда ҳамон боламан, она,  
Меҳр улашади қора кўзингиз.

Yoshlik ilhomi

Баъзан олисларга тушганда йўлим,  
Соғиниб қўмсайман онажонимни.  
Кафтларини тутиб, суриб кўзимга,  
Бағишласам, дейман бор жаҳонимни.

## КўНГЛИМДАГИ ЁР

Осмондаги тўлин ой каби,  
Қуёшдек нур сочган сенмисан?  
Ошиқларга минг армон бўлиб,  
Юраклардан кечган сенмисан?

Энидаги либоси гўзал,  
Қарашлари оташин, чўғли.  
Хаёлимни ўғирлаб мудом,  
Тушларимга кирган сенмисан?

Иболи, оқила, тенгсиз париваш,  
Дил изҳор қилмоққа тутилади ти.  
Бошқа гўзалларга ўрناق сийрати,  
Кўнглимдаги ўша гўзал сенмисан?

**Холмирза ТУРСУНОВ,**  
**Сурхондарё вилояти**  
**Кизирик тумани**





## Кичкинтой ҳунарманд

Пойтахтимизнинг Мирзо Улугбек туманидаги «Баркамол авлод» болалар ижодиёти маркази бадий кулоллик ва ҳайкалтарошлик тўғараги раҳбари, таниқли ҳайкалтарош Ашурмухаммад Солиевнинг шогирдлари орасида шу туманда яшовчи, тўрт ёшли Азимбек Муллажонов ҳам бор. Айти пайтда Азимбек ҳайкалтарошликнинг майда пластика йўналишида пластилиндан сеvimли мультфильм қаҳрамонларининг сиймосини маҳорат билан ясашни ўрганмоқда.

Сардор МУЛЛАЖОНОВ фотолавҳаси

Bo'lar bola...

Sport

## Яхши янгилик

FIFA ўзининг терма жамоалар бўйича янги рейтингини эълон қилди. Унда Ўзбекистон миллий терма жамоаси ўзгаришсиз — 68 ўринда.

Осиёда эса Қосимов шогирдлари олтинчи ўринни банд этди. Қитъамизда ҳозирча футбол бўйича биздан олдинда Эрон (33-ўринда), Япония (47-ўринда), Жанубий Корея (54-ўринда), Австралия (58-ўринда) ва Иордания (65-ўринда) турибди. Миллий термаимизнинг Осиё кубоги — 2015 саралаш босқичидаги сўнги рақиби — Бирлашган Араб Амирликлари терма жамоаси эса жаҳон рейтингига 71-ўринга лойиқ кўрилган. Шунингдек, терма жамоалар рейтингига Испания, Германия, Аргентина, Колумбия, Португалия, Уругвай, Италия, Швейцария, Голландия ва Бразилия етакчилик қилмоқда.

## Биз унга ишонамиз

Украина пойтахти Киевда 26 декабрь куни профессионал бокс бўйича ҳамюртимиз Бехзод Набиев рингга чиқади.

Спортчимиз ярим ўрта вазнининг WBC йўналиши рейтингига биринчи поғонани эгаллаб турган украиналик Виктор Постол билан ўн раунд куч синашади. Учрашув фолиби WBC камари соҳиби, америкалик чарм кўлқоп устаси Дэнни Гарсиа билан беллашади.

Жавоҳир КАРОМАТОВ,  
«Turkiston» муҳбири

## Ҳамиша масъулиятли вазифа

Республикамизда ҳар йили куз-қиш мавсумида «Ёнғин хавфсизлиги ойлиги» ўтказилиши анъанага айланган. Бу анъана иситиш тизимларидан масъулиятли фойдаланишга бўлган талабни оширмоқда.



Ҳозирда Бухоро нефтни қайта ишлаш заводида қарашли масканларда ёнғин хавфсизлиги ҳолатини яхшилаш, ёнғин профилактикаси хизматини кўрсатиш, аҳоли ўртасида тарғибот ишларини олиб бориш бўйича самарали ишлар олиб борилмоқда. Ёнғинни автоматик ўчириш ва хабарлаш тизимларининг яроқлилиги доимий назорат қилинмоқда. Шунингдек, транспорт воси-

Yong'in xavfsizligi

талари, нефтчилар шахарчасидаги уй-жойлар бирламчи ёнғинни ўчириш воситалари билан таъминланмоқда.

Бунда соҳа ходимлари «Ёнғин хавфсизлиги ойлиги»ни аъло даражада ўтказишда жонбозлик кўрсатганликларини алоҳида таъкидлаш лозим.

Шерзод МЎМИНОВ,  
Бухоро нефтни қайта ишлаш заводи 2-цех пулыт кузатувчиси

Баҳс, тортишув						... ва қирқ қароқчи (эртақ)		Жавон, сервант				
	Туман, (Тошкент вилояти)	Бўрон, гирдоб	Балл, баҳо		Янги йил дарахти			Телеграф алиф-боси		Қатта йул, трасса		бўпти, хўп бўпти
		Бақувват, кудратли				Лаосдаги тил						Ип урами
	Қиш зийнати		Юза қисм		Чиптаси ютуқли уйин	«Девону луготит ...» (асар)		Бозор қатори		Боку кондидиционер		
		Цэздун (сиёсий арбоб)	Машина русуми		...тўла, лиммо-лим							Анқов, лапашанг
	Жуда, гоят	Борнинг акси	Ойлик, мояна				... де Жанейро (шахар)	Яккаю ёлғиз				
					... ва қорқиз							Палов
	Уйдирма, иғво	Жайрон, кийик				Литва пул бирлиги	«Форд» русум		Таиланд пул бирлиги	Томдаги сув йўли		
	Қорли фасл				«Хайрат...» аббор» (достон)		Курук утин					

Тузувчи: Фахриддин Раҳимов

## TABASSUM

Бола отасидан сўради:

— Дада, дада, юзингизни яхши эслайсиз-а?  
— Бу нима деганинг, ўғлим? — сўради отаси ҳайрон бўлиб.

— Яъни бурнингиз, иягингиз, оғзингиз қаердалигини биласизми?

— Албатта.

— Хайрият-э, — енгил нафас олди болакай, — соқол олганда қарайдиган ойнангизни синдириб қўйгандим...

\*\*\*

Икки ўртоқ тортишиб қолди. Шунда биттаси билимдонлигини кўрсатиш учун:

— Қани, шунча ақлли бўлсанг айт-чи, асаларичилар асал йиғаётганда нима учун юзига ниқоб тутиб олади?

Унисиям паст келмай бақирди:

— Шуниям билмайсанми, қовоқмия? Асаларичи ниқоб киймаса, кейинроқ асаларилар таниб қолиб бечоранинг адабини беради-ку.

\*\*\*

Қаҳратон қиш. Бўралаб қор ёғяпти. Ўрмонда дарғазаб айиқ у ёқдан-бу ёққа чопиб, тажанглик билан бўкиради:

— Эҳ, қаёқдан ҳам сентябрда қаҳва ичдим-а?

## YON DAFTARCHANGIZGA

Балиқнинг куни кўл билан,  
Ботирнинг куни эл билан.

Ўзбек халқ мақоли